

Íslenskir læknar

sem brautryðjendur.

I.

Mikils þótti mér um vert, að sjá vottorð læknisins á Húsavík, Björns Jósefssonar, sem prentað er í hinni vel rituðu grein hins virðulega öldungs spirítismans hér á landi, Málaferlin gegn dularlækningum, Mbl. 16. þ. m. Votorð þetta er lækninum til sóma og glæddi vonir mínar um að íslenskir læknar kynnu að vilja gerast brautryðjendur á mjög merkilegu sviði. Því að eg hygg að á engu sviði opnast læknisfræðinni stærri möguleikar en einmitt þessu. En hinsvegar get eg ekki séð neinar líkur til að lækningar af þessu tagi verði að verulegum notum fyrir en visindin koma þar til, ekki síður en þegar um radi-umnotkun og Röntgengeislun er að ræða. Og um lífgeislanina verður ekki framar með skynsemd efast, svo margir eru þeir visindalega mentuðu menn sem kemur saman um að hún eigi sér stað. Læt eg hér nægja að nefna rannsóknir dr. Sydney Alritz, hins sænska sálfræðings og háskólakennara, sem m. a. gat fengið vöðva til að hreyfast með því að benda á hann.

II.

Erfiðara verður að fá meinn til að sjá að framliðnir læknar komi hér til greina og vilji enn hafa áhrif í sömu átt og þeir höfðu meðan þeir lifðu hér á jörðu. En þó má, ef rétt er að farið, ganga alveg úr skugga um að þetta er þannig. Og það virðist heldur ekki lítið líklegt, að þeir sem nú hafa öðlast fullkonnari þekkingu en þeir höfðu hér á jörðu, sem nú vita, að öll veikindi má lækna, öll mein græða, og það á skömmum tíma, hafi ærinn hug á að reyna, ef unt væri, að koma einhverju áleiðis í þeim efnunum hér á jörðu. Hugsið ykkur mann, eins og Hrafn Sveinbjarnarson á Eyri, sem fyrir meir en 700 árum var svo merkilega slyngur skurðlæknir, eða svo að eg nefni samtíðarmann, prófessor Guðmund heitinn Magnússon, og hversu ólíklegt það er, að slíkir menn hafi gleymt góðvild sinni og áhuga á að hjálpa hinum bágstöddustu, eða týnt niður snildargáfunni.

III.

Hér er það sem eg hygg að islenskir læknar gætu haft hin ágætustu áhrif á framfarir læknisfræðinnar með því að taka rétt á þessum málum og þannig, að svo örugt og mis-skilningslitið samband kæmist á við hina framlidnu lækna, að hinn aukni máttur þeirra og þekking geti orðið til að hjálpa og leiðbeina. En þó hygg eg að þetta geti aldrei örugglega orðið, fyr en í þessari viðleitni er gert ráð fyrir því, að hinir framlidnu læknar séu allveg eins líkamlega lífandi og þeir voru hér á jörðu og byggi ekki neinn yfirnáttúrlegan, óskiljanlegan andaheim, heldur einhverja aðra jörð. Og viðtækari þýðingu mundi slík framkoma læknanna hafa en nú var á vikið. Hún mundi geta átt hinn drýgsta þátt í að koma á því sambandi við fullkomnari tilverustig, sem oss riður svo afar mikið á hér á jörðu. Fara nú vaxandi, ár frá ári, hætturnar sem yfir vofa og verður ekki með öðru móti afstýrt. Á þetta ekki síst við um Íslendinga, því að hér er sú menningarþjóð sem að öllum líkindum mun fyrst undir lok líða, ef ekki tekst að breyta um til batnaðar. En þeir sem nokkurt vit hafa á

sambandsþýðingu viðburðanna, mega af þeim tíðindum sem í árslokin urðu, marka hversu illa hér stefnir. Mun Keflavikurbrunninn vera eitt-hvert slysalegasta slysið, sem hér á landi hefir orðið, og ilt til þess að vita að á ennþá verra skuli vera von, ef tilraunir þær sem á æðri stöðum er verið að gera til að hjálpa oss, takast ekki. Einhverjir kunna að segja að góðar verur mundu hafa að bjargað börnunum og gömlu konunum sem svo hroðalegan dauðdaga fengu í logunum, ef þær aðeins hefðu viljað, en þær sem þannig hugsa, gera sér rangar hugmyndir um góðar verur og um fyrirkomulag heimsins. Það er merkilegur sannleikur fólgin í orðum fornspekingsins sem sagði: hið guðlega nær ekki til ver hér á jörðu, vér erum exó tu þeiu. Og það sem mest riður af öllu, er að vér stuðlum að því að hið guðlega nái hér tökum, með því að efla og ástunda góðleik og sannleik.

24. jan.

Helgi Pjetursson

Útgefið 26 jan. 1936